Europos Sąjungos
oficialusis leidinys

LT
C serija

C/2024/2102

2024 3 26

**Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonė dėl Pasiūlymo dėl**

**a) Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo dėl Vidaus rinkos informacinės sistemos ir bendrųjų skaitmeninių vartų naudojimo pagal tam tikrus Direktyvoje (ES) …/… nustatytus reikalavimus iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1024/2012 ir (ES) 2018/1724**

*(COM(2023) 515 final – 2023/0314 (COD))*

**ir b) Pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos dėl Europos tarpvalstybinių asociacijų**

*(COM(2023) 516 final – 2023/0315 (COD))*

(C/2024/2102)

Pranešėjas **Giuseppe GUERINI**


| | |
|---|---|
| Prašymas pateikti nuomonę | a) Europos Parlamentas, 2023 11 23 |
| | a) Europos Sąjungos Taryba, 2023 9 20 |
| | b) Europos Parlamentas, 2023 10 2 |
| | b) Europos Sąjungos Taryba, 2023 11 20 |
| Teisinis pagrindas | Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 50 ir 114 straipsniai |
| Atsakingas skyrius | Bendrosios rinkos, gamybos ir vartojimo skyrius |
| Priimta skyriuje | 2023 12 20 |
| Priimta plenarinėje sesijoje | 2024 1 17 |
| Plenarinė sesija Nr. | 584 |
| Balsavimo rezultatai | |
| (už / prieš / susilaikė) | 225 / 1 / 2 |


## 1. **Išvados ir rekomendacijos**

1.1. Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas (EESRK) palankiai vertina Europos Komisijos pasiūlymą palengvinti ne pelno asociacijų tarpvalstybinę veiklą Europos Sąjungoje (ES) sukuriant naują teisinę formą „Europos tarpvalstybinė asociacija“ ir siūlo teisės aktų leidėjams kuo greičiau ją priimti.

1.2. EESRK pripažįsta sunkumus, su kuriais susiduria ne pelno asociacijos ir organizacijos, dalyvaudamos vidaus rinkoje, ir rekomenduoja Komisijai ir valstybėms narėms pašalinti teisines ir administracines kliūtis, taip skatinant šių asociacijų vaidmenį ES kuriant ekonominę ir socialinę vertę.

1.3. Pasiūlymu prisidedama prie socialinės ekonomikos veiksmų plano tikslų ir jis yra susijęs su kai kuriais jo veiksmais, pavyzdžiui, pasiūlymu dėl rekomendacijos dėl socialinės ekonomikos pagrindinių sąlygų valstybėse narėse sukūrimo ir dviem Komisijos tarnybų darbiniais dokumentais dėl apmokestinimo.

1.4. EESRK pripažįsta ne pelno organizacijų potencialą bendrosios rinkos kontekste ir primena, kad reikia skatinti kurti Europos ne pelno organizacijų ekosistemą, kad bendroji rinka taptų socialiniu požiūriu stipresnė.

1.5. EESRK palankiai vertina Komisijos pasiūlymą į valstybių narių nacionalines teisines sistemas įtraukti papildomą Europos tarpvalstybinės asociacijos teisinę formą, kad būtų sumažinta teisinė ir administracinė našta, susijusi su ne pelno asociacijų, vykdančių veiklą kitoje valstybėje narėje, pripažinimu ir steigimu.

1.6. EESRK siūlo, kad visos reikalavimus atitinkančios organizacijos, kurių registruota buveinė yra Europos Sąjungoje, galėtų įgyti Europos tarpvalstybinės asociacijos statusą, net jei tarp vykdomojo organo narių yra fizinių asmenų, gyvenančių ES nepriklausančiose šalyse ir ypač Europos ekonominės erdvės šalyse.

1.7. EESRK rekomenduoja, laikantis demokratijos ir asociacijų laisvės principų, palikti laisvę pačioms asociacijoms ir jų nariams savo įstatuose nustatyti narystės asociacijose tipus ir balsavimo teisės išraišką.

1.8. Šia iniciatyva prisidedama prie ne pelno asociacijų, kurios pagal įstatus ir teisėkūros įgaliojimus Europoje atlieka bendrojo intereso funkcijas, vaidmens pripažinimo. Iniciatyva yra atskaitos taškas rengiant būsimas priemones, kuriomis gali būti sudarytos palankesnės sąlygos plėtoti tarpvalstybinę veiklą kitiems bendrojo intereso funkcijas vykdantiems subjektams, pavyzdžiui, savidraudos draugijoms ir fondams.

1.9. EESRK remia ir palankiai vertina Europos tarpvalstybinės asociacijos pažymėjimo sukūrimą, kuris leis pripažinti šią naują teisinę formą visoje Sąjungoje, kai tokia asociacija bus užregistruota valstybėje narėje, tačiau rekomenduoja tobulinti klasifikavimo ir registravimo sistemas sukuriant palyginamas duomenų bazes.

1.10. EESRK, žinodamas, kad padėti sudėtinga, nes valstybių narių pozicijos dėl fondų skiriasi, mano, kad pasiūlymas dėl Europos tarpvalstybinių asociacijų galėtų būti tinkamas atskaitos taškas atnaujinti ES institucijų diskusiją dėl Europos fondo statuto.

## 2. **Pastabos dėl Komisijos pasiūlymo**

2.1. Šioje nuomonėje nagrinėjamu pasiūlymu papildomos Europos Komisijos 2023 m. teisėkūros programoje numatytos socialinės ekonomikos veiksmų plano įgyvendinimo priemonės. Šia iniciatyva, kurią sudaro direktyva ir reglamentas, siekiama užpildyti teisės aktų spragą, kuri labai aiškiai nurodyta prie pasiūlymo pridedamame poveikio vertinime. ES lygmeniu nėra specialių taisyklių, pagal kurias ne pelno asociacijos galėtų veikti tarpvalstybiniu mastu vidaus rinkoje.

2.2. Poveikio vertinime nurodytos keturios ne pelno asociacijų ir subjektų dalyvavimo vidaus rinkoje kliūtys, dėl kurių apsunkinama ir kai kuriais atvejais tampa neįmanoma: i) įsisteigimo teisė, kai jos vykdo tarpvalstybinę veiklą; ii) galimybės teikti paslaugas ir prekes; iii) galimybė dalyvauti ir prisidėti prie bendrosios kapitalo rinkos; iiii) galimybė dalyvauti ne pelno asociacijų valdymo organuose, kai jos vykdo tarpvalstybinę veiklą. Šios kliūtys trukdo ne pelno asociacijų tarpvalstybiniam judumui, taip pat mažėja galimybė plėtoti socialinio poveikio investicijų rinką Europoje, kaip kartais galime matyti iš ESVF ([1]) reglamento, specialiai sukurto investicijoms į socialinį verslumą skatinti, riboto taikymo.

2.3. Todėl EESRK palankiai vertina Europos Komisijos pasiūlymą, kuriuo sujungiami ir įgyvendinami kai kurie pastaraisiais metais keliose nuomonėse ([2]) iškelti pageidavimai, nes pritaria, kad reikia šios priemonės, kuria siekiama palengvinti ne pelno asociacijų tarpvalstybinę veiklą ES sukuriant naują teisinę Europos tarpvalstybinės asociacijos formą. Tarpvalstybinės asociacijos yra tarpvalstybiniu mastu veikiančios organizacijos, dažnai siekiančios skatinti kaimyninių šalių ar regionų bendradarbiavimą, keitimąsi informacija ir dalijimąsi ištekliais. Pasiūlymu siekiama pagerinti vidaus rinkos veikimą pašalinant teisines ir administracines kliūtis ne pelno asociacijoms, veikiančioms arba norinčioms veikti daugiau nei vienoje valstybėje narėje, taip skatinant tokių asociacijų vaidmenį ES kuriant ekonominę ir socialinę vertę. Ši iniciatyva taip pat padės sudaryti vienodas sąlygas asociacijoms.

2.4. Reikia pripažinti, kad svarbų visuomenei naudingą vaidmenį atlieka ne tik ne pelno asociacijos, bet ir kitos filantropinės organizacijos ir fondai, kurie, kaip ir asociacijos, susiduria su panašiomis kliūtimis, visų pirma susijusiomis su juridinio asmens statuso pripažinimu, registruotos buveinės perkėlimu ar tarpvalstybiniu susijungimu; todėl EESRK mano, kad šiems subjektams taip pat reikėtų parengti sprendimus, kaip iš pradžių buvo prašoma Europos Parlamento pranešime ([3]).

2.5. Pasiūlymu prisidedama prie socialinės ekonomikos veiksmų plano tikslų ir jis yra susijęs su kai kuriomis jo priemonėmis, pavyzdžiui, 2023 m. spalio 9 d. Užimtumo, socialinės politikos, sveikatos ir vartotojų reikalų tarybos priimtu pasiūlymu dėl rekomendacijos dėl socialinės ekonomikos pagrindinių sąlygų valstybėse narėse sukūrimo ir dviem Komisijos tarnybų darbiniais dokumentais „Socialinės ekonomikos subjektų mokesčių sistemos“ ir „Nediskriminacinis labdaros organizacijų ir jų paramos teikėjų apmokestinimas: principai, paimti iš ES teismų praktikos“. Nors daugelis ne pelno asociacijų remiasi pagrindiniais socialinės ekonomikos principais, yra ir ne pelno asociacijų, kurių tikslai skirtingi, pavyzdžiui, skatinti ir apsaugoti vartotojų, įmonių ir piliečių teises.

([1]) *Europos socialinio verslumo fondas*.

([2]) Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonė „Europos filantropija. Neišnaudotas potencialas“ (tiriamoji nuomonė ES Tarybai pirmininkavusios Rumunijos prašymu) (OL C 240, 2019 7 16, p. 24).

([3]) Daugiau informacijos apie aplinką, kurioje veikia Europos filantropijos subjektai, rasite Philea, *Country profiles on the legal and fiscal landscape for philanthropy* ir *Comparative Highlights of Foundation Laws*.

2.6. Ne pelno asociacijos kuria socialinę ir ekonominę vertę, nes teikia socialines paslaugas ir paslaugas sveikatos, priežiūros, kultūros, užimtumo, švietimo, sporto, aplinkos, tarptautinio bendradarbiavimo ir humanitarinės paramos srityse. Jos taip pat sukuria pilietinės visuomenės dalyvavimo ir lyderystės erdves, stiprina aktyvų piliečių vaidmenį ir taip kuria socialinę demokratijos infrastruktūrą.

2.7. Tokia socialinė infrastruktūra atlieka lemiamą vaidmenį įveikiant pagrindinius Europai kylančius iššūkius: nuo klimato kaitos iki skaitmeninės pertvarkos, nuo kovos su skurdu iki įgūdžių ugdymo; ši socialinė infrastruktūra dažnai parodo, kad gali pasiūlyti svarbių socialinių inovacijų sprendimų ir paremti pokyčius – visos šios funkcijos labai prisideda prie sklandaus bendrosios rinkos veikimo.

2.8. EESRK mano, kad ši iniciatyva papildo ir sustiprina Tarybos rekomendaciją dėl socialinės ekonomikos ir kitų pagrindinių asociacijoms ir fondams skirtų veiksmų, įtrauktų į socialinės ekonomikos veiksmų planą. Teisėkūros iniciatyva siekiama padėti ne pelno asociacijoms įveikti kliūtis, su kuriomis jos susiduria kaip pagrindinės socialinės ekonomikos dalyvės, kai jos vykdo tarpvalstybinę veiklą bendrojoje rinkoje, sukuriant palankią aplinką, kurioje būtų gerbiama ES organizuotos pilietinės visuomenės įvairovė.

2.9. Socialinės ekonomikos veiksmų planu pripažinta, kad socialinė ekonomika yra vienas iš pagrindinių veiksnių kuriant įtraukią ir nediskriminacinę Europą, atsižvelgiant į tai, kad joje daug dėmesio skiriama socialinių uždavinių sprendimui, pavyzdžiui, padėti palankių sąlygų neturinčioms grupėms integruotis į darbo rinką arba teikti pagalbą ir paramą tam tikroms grupėms, kurioms gresia socialinė atskirtis: vyresnio amžiaus žmonėms, neįgaliesiems, migrantams, pabėgėliams ir nuo darbo rinkos nutolusiems asmenims. Bendrojoje rinkoje vis dar neišnaudojamas ne pelno organizacijų ir filantropinių subjektų potencialas ir jis daugiausia plėtojamas vietos sąlygomis. Šiuo pasiūlymu siekiama skatinti tokios pobūdžio subjektams skirtos Europos ekosistemos kūrimą ir svariai prisidėti prie socialiniu požiūriu stipresnės bendrosios rinkos.

2.10. Dabartinės Komisijos įsipareigojimas plėtoti šią teisėkūros iniciatyvą turėtų būti plataus užmojo ir juo turėtų būti siekiama sukurti bendrąją rinką, kurioje būtų sudarytos vienodos sąlygos įvairių tipų bendrojo intereso tikslų siekiančioms organizacijoms, ir teikti bendrą naudą bendruomenei, kurioje jos veikia. Kartu su socialinės ekonomikos vystymosi planu šis pasiūlymas turi iš esmės pakeisti padėtį, kad Europos pilietinė visuomenė, pelno nesiekiantys subjektai ir Europos filantropai galėtų prisidėti prie visuomenės, kuriai rūpi žmonės ir planeta, kūrimo. Juo taip pat turėtų būti sudarytos sąlygos visai socialinei ekonomikai kurti įtraukią ir įvairialypę Sąjungą, kuri veiktų veiksmingai ir įtraukiai. Atsižvelgdamas į tai, EESRK ragina teisėkūros institucijas kuo greičiau priimti pasiūlymus dėl teisės aktų.

2.11. Labai svarbu pagerinti ne pelno asociacijos galimybes pasiekti, kad jos juridinio asmens statusas būtų pripažintas kitose valstybėse narėse, taip užtikrinant vienodas sąlygas vidaus rinkoje. Nemažiau svarbu, kad Europos tarpvalstybinės asociacijos statusas ir toliau būtų įgyjamas savanoriškai ir kad jokia asociacija nebūtų įpareigota keisti savo teisinę formą.

2.12. Tarp socialinės ekonomikos subjektų savidraudos draugijos yra įmonės, teikiančios gyvybės ir ne gyvybės draudimo paslaugas, jos taip pat įeina į papildomos socialinės apsaugos sistemas. Dėl dabartinės Europos teisinės sistemos, atsižvelgiant į tai, kad savidraudos draugijų teisinė forma pripažįstama ne visose valstybėse narėse, savidraudos draugijos negali pasinaudoti vidaus rinkos teikiamais pranašumais. Tarpvalstybinės asociacijos forma galėtų būti viena iš galimybių siekti specialaus savidraudos draugijų pripažinimo.

2.13. ES valstybėse narėse veikia 3,8 mln. ne pelno asociacijų, kurios sukuria 2,9 proc. ES BVP. Apskaičiuota, kad nustačius naujas taisykles, maždaug 310 000 ne pelno asociacijų, kurios, vykdydamos veiklą kitoje šalyje, šiuo metu susiduria su tokiomis kliūtimis, administracinės išlaidos sumažės iki 770 mln. EUR per metus, o per 15 metų – iki 8,5 mlrd. EUR. Be to, pašalinus pasiūlyme nustatytas kliūtis, tikimasi, kad apie 185 000 kitų ne pelno asociacijų galėtų pradėti tarpvalstybinę veiklą ir per 15 metų sukurti iki 4,2 mlrd. EUR pridėtinės vertės ([4]).

2.14. ES ne pelno asociacijoms taikomos 24 skirtingos reguliavimo sistemos ir daugeliu atvejų skirtingos regioninės taisyklės. Dėl šio teisinio nenuoseklumo kyla kliūčių tarpvalstybiniam pilietiniam dalyvavimui ir galiausiai ribojama pilietinė erdvė. Šiuo metu, kai ne pelno asociacijos vykdo veiklą kitoje valstybėje narėje nei toje, kurioje yra įsisteigusios, nėra vienodai pripažįstamas jų juridinio asmens statusas ir teisinis subjektiškumas ir jos dažnai turi antrą kartą registruotis arba net įsteigti naują juridinį asmenį toje valstybėje narėje.

([4]) COM(2023) 516 *final*.

2.15. Kai kurios asociacijos, dalyvaujančios nacionalinių ir Europos organizacijų tinkluose, dažnai turi narių iš visos Europos plačiąja prasme ir vykdo veiklą šalyse, kurios nėra Europos Sąjungoje. Kad šios organizacijos galėtų gauti Europos tarpvalstybinės asociacijos pažymėjimą, reikėtų persvarstyti pasiūlymo dėl direktyvos 7 straipsnyje numatytus apribojimus, pagal kuriuos Europos tarpvalstybinės asociacijos vykdomojo organo nariais gali būti tik fiziniai asmenys, kurie yra Sąjungos piliečiai. Šis apribojimas atrodo per griežtas. EESRK nuomone, norint pasiekti tikslą dalyvauti bendrojoje rinkoje pagal SESV 114 straipsnį, būtina išplėsti taikymo sritį įtraukiant Europos ekonominę erdvę.

2.16. Laikantis demokratijos principo, taip pat svarbu užtikrinti lankstumą paskirstant balsavimo teises, siekiant atsižvelgti į Europos lygmeniu veikiančių asociacijų narių įvairovę, nes dabartinė 8 straipsnio formuluotė, pagal kurią kiekvienam ETA nariui suteikiamas vienas balsas, atrodo pernelyg ribojanti.

## 3. **Europos tarpvalstybinės asociacijos vaidmuo**

3.1. Komisijos pasiūlymu sukuriama nauja Europos tarpvalstybinės asociacijos teisinė forma valstybių narių nacionalinėse teisinėse sistemose, kurių dideli skirtumai plačiai apžvelgti prie pasiūlymo pridedamuose dokumentuose ir pasiūlymo dėl direktyvos tekste. Europos tarpvalstybinės asociacijos forma buvo specialiai sukurta tarpvalstybinės veiklos tikslais ir sumažins teisinę ir administracinę naštą, susijusią su ne pelno asociacijų, vykdančių veiklą kitoje valstybėje narėje, pripažinimu ir steigimu.

3.2. Reikėtų ne tik sukurti papildomą tarpvalstybinių asociacijų teisinę formą, bet ir apsvarstyti galimybę numatyti atitinkamą priemonę fondams. Jau 2012 m. buvo nesėkmingai bandoma priimti Europos fondų statutą; dabar, dėl veiksmų plano ir socialinės ekonomikos rekomendacijos teikiamo postūmio, galbūt atėjo laikas atgaivinti iniciatyvą dėl statuto.

3.3. EESRK pripažįsta, kad svarbu panaikinti nepagrįstus įsisteigimo laisvės, laisvo paslaugų judėjimo, laisvo prekių judėjimo ir laisvo kapitalo judėjimo apribojimus, vis dar galiojančius pagal kai kurių valstybių narių įstatymus. Todėl, jo nuomone, ypač naudinga tai, jog pasiūlymo dėl direktyvos 12 straipsnyje numatyta, kad valstybės narės užtikrina, kad Europos tarpvalstybinės asociacijos užsiregistruoti būtų reikalaujama tik vieną kartą.

3.4. Ekonominę veiklą kitoje valstybėje narėje norinčios vykdyti ne pelno asociacijos yra priverstos toje valstybėje narėje sudaryti ir įregistruoti visiškai naują ne pelno asociaciją, o tai reiškia papildomas administracines išlaidas ir formalumus.

3.5. Tokia padėtis turi įtakos kapitalo nukreipimui tarp ne pelno asociacijų, trukdoma sklandžiam kapitalo judėjimui ir mažinamos ne pelno asociacijų galimybės vykdyti savo veiklą kitoje valstybėje narėje. Taip pat skiriasi su galimybe gauti kapitalo susijusios taisyklės ir ne pelno asociacijoms kyla sunkumų gauti finansinių paskolų, kreditų ir garantijų kredito įstaigose.

3.6. EESRK mano, kad sukurdami naują ne pelno asociacijos teisinę formą, kurią galėtų pripažinti visos valstybės narės, galime dar labiau išnaudoti potencialą ir remti esminį visų dydžių pilietinės visuomenės organizacijų indėlį į mūsų visuomenę. Tai gali būti labai svarbi priemonė siekiant sutelkti kolektyvinį piliečių dalyvavimą, visų pirma per asociacijas ir fondus, kad jie galėtų vykdyti visuomenei naudingą veiklą ir bendradarbiauti visose įvairiausiose visuomenės srityse. Be to, pasienio regionų asociacijos galės toliau bendradarbiauti, ugdydamos vis gilesnį Europos dvasios ir pilietiškumo jausmą šiose išskirtinėse teritorijose. Ši iniciatyva padės pripažinti visuotinės svarbos ne pelno asociacijų vaidmenį Europoje ir gali būti atskaitos taškas rengiant būsimas iniciatyvas, kuriose dalyvautų kitų rūšių subjektai, pavyzdžiui, fondai.

3.7. Ypač naudinga ir vertinama tai, kad pasiūlyme dėl direktyvos numatytas juridinio asmens statusas ir teisinis subjektiškumas, kuriuos Europos tarpvalstybinė asociacija įgyja įsiregistruodama valstybėje narėje. Valstybėje narėje įsteigta Europos tarpvalstybinė asociacija bus automatiškai pripažinta ir galės vykdyti veiklą visose valstybėse narėse, įskaitant ekonominę veiklą, o tai leis jai atskleisti visą savo socialinį ir ekonominį potencialą ES.

3.8. Europos tarpvalstybinė asociacija veiks kartu su kitomis nacionalinėmis asociacijomis valstybių narių lygmeniu. Tais klausimais, kurie neįtraukti į pasiūlymą dėl direktyvos, pavyzdžiui, apmokestinimo tvarka, valstybės narės Europos tarpvalstybinę asociaciją vertina taip pat kaip panašias nacionalines ne pelno asociacijas, laikantis kiekvienos valstybės narės tradicijų šioje srityje ir nedarant poveikio esamoms asociacijoms.

3.9. Naujosios taisyklės leis greitai pripažinti šią naują teisinę formą visoje Sąjungoje naudojant Europos tarpvalstybinės asociacijos pažymėjimą, kai tik tokia asociacija bus užregistruota valstybėje narėje; taip pat bus numatytos suderintos registruotosios buveinės perkėlimo taisyklės, kad Europos tarpvalstybinė asociacija galėtų visapusiškai naudotis įsisteigimo laisve ir laisvu paslaugų, prekių ir kapitalo judėjimu Sąjungoje.

3.10. Europos tarpvalstybinė asociacija galės visapusiškai naudotis vidaus rinkos teikiamais privalumais, nepriklausomai nuo registracijos valstybės narės, nes ji galės laisvai ir nediskriminuojamai gauti viešąjį finansavimą kiekvienoje valstybėje narėje, kurioje veikia.

3.11. EESRK mano, kad turėtų būti daugiau duomenų apie subjektus, atitinkančius reikalavimus tapti Europos tarpvalstybine asociacija, siekiant pagerinti informaciją ir žinias apie įvairias ne pelno subjektų asociacijų formas, ir ragina sukurti tinkamus ir palyginamus statistinius registrus ir sistemas. Pelno siekiančių asociacijų registrais ir klasifikavimo sistemomis turi būti siekiama išvengti piktnaudžiavimo Europos tarpvalstybinėms asociacijoms suteikiamomis lengvatomis, tačiau jais negali būti naudojamasi nustatyti apribojimus, kaip aiškiai numatyta pasiūlymo dėl direktyvos 15 straipsnyje.

3.12. Kartu su pasiūlymu dėl direktyvos Komisija taip pat priėmė techninio pobūdžio reglamentą, kuriuo iš dalies keičiami Vidaus rinkos informacinės sistemos (IMI) ir Bendrųjų skaitmeninių vartų (BSV) reglamentai, kad kompetentingos institucijos galėtų bendradarbiauti ir keistis informacija per IMI sistemą ir vykdyti skaitmenines operacijas per bendruosius skaitmeninius vartus, taip sudarant sąlygas visuomenei susipažinti su internete prieinama informacija apie Europos tarpvalstybines asociacijas.

3.13. EESRK palankiai įvertino bendrųjų skaitmeninių vartų sukūrimą ir veikimą, kad piliečiai, įmonės ir juridiniai asmenys, kurie nėra įmonės, galėtų lengvai gauti aukštos kokybės informaciją, veiksmingai naudotis procedūromis ir efektyviomis pagalbos bei problemų sprendimo paslaugomis, susijusiomis su piliečiams, įmonėms ir juridiniams asmenims taikomomis Sąjungos ir nacionalinėmis taisyklėmis.

Briuselis, 2024 m. sausio 17 d.

*Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto pirmininkas*

Oliver RÖPKE